

Voorstelnummer :
Raadsvergadering : 13 december 2012
Naam opsteller : R. Wiegeraad / J. Hemmen
Informatie op te vragen bij :
Portefeuillehouders : Cees Roem

Onderwerp: Vaststellen legesverordening 2013

Aan de raad,

Beslispunt:	<ul style="list-style-type: none">- <i>De raad besluit de legesverordening 2013 vast te stellen</i>- <i>Hierbij alle legestarieven kostendekkend te maken met uitzondering van</i><ul style="list-style-type: none">o 1.4.4.1. verstrekken van gegevens uit de GBA Dit tarief per gegeven handhaven op €7,30;o 1.19.3. het verkrijgen van een gehandicaptenparkeerkaart. Dit tarief handhaven op €33,60;o 2.3.10. aanvraag kapvergunning. Dit tarief in afwachting van het vaststellen van het bomenbeleid handhaven op €24,00.
--------------------	--

1. **Waar gaat dit voorstel over?**

Dit voorstel gaat over het vaststellen van de legesverordening 2013.

Inleiding

De legesverordening en tarieventabellen worden jaarlijks door ons college aan uw raad ter vaststelling voorgelegd. Net als het overgrote deel van de Nederlandse gemeenten werden de meeste legestarieven gebaseerd op historisch bepaalde tarieven die jaarlijks werden geïndexeerd (in het huidige coalitieakkoord is dat voor de meeste tarieven 2%). De kostendekkendheid was bepaald conform de opbrengstnorm uit artikel 229b Gemeentewet: de geraamde (totale) baten van de in de verordening vastgestelde tarieven mogen de geraamde (totale) lasten niet overschrijden. Omdat deze opbrengstnorm op de gehele legesverordening van toepassing was, deed de kostendekkendheid van de individuele tarieven niet ter zake. Met meeropbrengsten op het ene tarief kon een ander tarief laag worden gehouden (kruissubsidiëring).

Door nieuwe wetgeving voldoet bovenstaande methodiek niet meer.

Met ingang van 28 december 2009 was de implementatie van de Europese Dienstenrichtlijn (EDR) in de Nederlandse wetgeving voltooid. Hiermee was het hanteren van de kruissubsidiëring niet meer toegestaan. Met ingang van 1 oktober 2010 trad de Wet Algemene bepalingen Omgevingsrecht (Wabo) in werking. Deze wet laat kruissubsidiëring nog slechts toe binnen de Wabo-gerelateerde leges.

In 2010 is afgesproken de legesverordening overeenkomstig de nieuwe wetgeving in te richten en dit in drie fasen uit te voeren. In fase 1 is in de legesverordening 2011 het Wabo gedeelte conform de nieuwe wetgeving uit oktober 2010 tekstueel aangepast. In fase 2 zijn de overige teksten van de legesverordening voor 2012 in overeenstemming met de nieuwe wetgeving gebracht. In fase 3 is de gehele legesverordening juridisch grondig doorgenomen en is de kostendekkendheid van de tarieven onderzocht. Hiermee voldoet de legesverordening vanaf 2013 aan de wetgeving en aan het principe van kostendekkendheid.

Dit is conform het coalitieakkoord 2012-2014 waarin staat: *“Naast de stijging van de inkomsten zoals hierboven beschreven laten wij op dit moment onderzoek doen naar de leges die wij vragen voor diensten die wij verlenen. Bij de begrotingsbehandeling 2013 komen wij met een voorstel om de leges meer kostendekkend te maken”.*

Aanpak

Voor het kostendekkend maken van de leges is gebruik gemaakt van het “model kostenonderbouwing leges” van de Vereniging Nederlandse Gemeenten. In dit rapport geeft de VNG een stappenplan om te komen tot een duidelijke onderbouwing van de kosten die de gemeente in rekening brengt voor de diensten en taken. Dit door Bergen gevolgde stappenplan bestaat uit de volgende stappen:

Stap 1: bepaal voor welke diensten leges algemene dienstverlening in rekening mag worden gebracht;

Stap 2: breng de activiteiten in kaart

Stap 3: zoek de activiteiten in de productbegroting

Stap 4: verdeling gezamenlijke begrotingsposten

Stap 5: toevoegen overige kosten

Stap 6: onderzoek bijzonderheden

Stap 7: de kostenopstelling in meerjarig perspectief

Verder geeft het “model kostenonderbouwing leges” aan welke kosten kunnen worden verhaald. De wetgever geeft aan dat voor de fiscale kostentoerekening kan worden aangesloten bij de gemeentelijke begroting. Het systeem van kostentoerekening in de begroting is dus leidend. Voor een uitgebreide toelichting op de te verhalen kosten, de wettelijke uitgangspunten en de jurisprudentie in het kader van het kostenverhaal verwijst de VNG naar de “Handreiking kostentoerekening leges en tarieven” van het Ministerie van BZK. Deze is ook in Bergen als uitgangspunt gebruikt.

Om te voorkomen dat Bergen qua tariefstelling in hoge mate afwijkt van buurgemeenten en vergelijkbare gemeenten is tijdens het onderzoek ook naar de legestarieven van omliggende en vergelijkbare gemeenten gekeken.

Berekening tarieven

De berekening van de kostendekkendheid is gebaseerd op de “Activity Based Costing” (ABC) methode. Door de stappen 1 tot en met 4 van het stappenplan te doorlopen worden de (maximale) kosten van de behandeling van aanvragen voor de dienstverlening vastgesteld. Omdat de kostentoerekening in de begroting niet per geleverde dienst is uitgesplitst is op detailniveau tijdgeschreven om tot een juiste inschatting van de werkelijke tijdsbesteding per geleverde dienst te komen.

Kostendekkendheid en kosten transparantie

Een tarief is kostendekkend wanneer alle kosten die uit het leveren van de dienst voortvloeien in het tarief zijn doorberekend. Het stappenplan van de VNG helpt om deze analyses te maken. Door het maken van de analyses en het onderbrengen van de onderzoeksresultaten in een matrix zijn de onderbouwingen van de tarieven transparant gemaakt. Een burger kan zien welke kosten de gemeente maakt en toerekent aan de hem geleverde dienst.

Welke beleidskeuzes heeft de gemeente nog?

De gemeente heeft de volgende beleidskeuzes:

- Mate van kostendekkendheid
Gemeenten kunnen alle kosten verhalen, maar dat hoeft niet. Er kunnen verschillende redenen zijn waarom gemeenten er voor kiezen om niet alle kosten te verhalen. Daaraan kunnen tijdelijke motieven ten grondslag liggen, maar gemeenten kunnen ook permanent minder dan alle kosten in rekening brengen.
- Buiten het kostenverhaal houden van specifieke activiteiten

Gemeenten kunnen het niet wenselijk vinden om alle activiteiten daadwerkelijk te verhalen via de leges.

- De maatstaf van heffing en tariefstelling
De maatstaf van heffing kan binnen één verordening verschillen. Zo kan de gemeente een vast bedrag per aanvraag heffen maar daarnaast ook een variabel bedrag naar rato van bijvoorbeeld de bouwsom.
- Vrijstellingenbeleid
Uitgangspunt is dat alle belastingplichtigen in de heffing worden betrokken. Anders komt de gemeente in strijd met het gelijkheidsbeginsel. Vrijstellingen zijn alleen mogelijk indien de gemeente daarvoor een rechtvaardigingsgrond heeft die niet in strijd is met de aard van de heffing. Bij de leges algemene dienstverlening zijn niet veel rechtvaardigingsgronden te bedenken om vrijstellingen op te baseren.

Uitkomst

De legesverordening bestaat uit de verordening en een tarieventabel. In de tarieventabel zijn in totaal 197 tarieven opgenomen. Het kostendekkend maken van de leges heeft het volgende effect op de tarieven gehad:

Gelijk gebleven	18 tarieven
Verhoogd	87 tarieven
Verlaagd	28 tarieven
Nieuwe	36 tarieven
Rijksleges	28 tarieven

Een specificatie van deze lijst vindt u in bijlage 4

De uitkomsten van het onderzoek zijn opgenomen in het rapport "Legesverordening 2013 Gemeente Bergen-NH" (Bijlage 3). Dit rapport bevat naast het financiële verhaal ook alle achterliggende juridische aspecten van de legesverordening zoals wetsartikelen en jurisprudentie.

Besluit tot kostendekkendheid

Ons college stelt voor alle legestarieven kostendekkend te maken met uitzondering van:

- 1.4.4.1. verstrekken van gegevens uit de GBA Dit tarief per gegeven handhaven op € 7,30. Deze dienst wordt vaak afgenomen. Het verstrekken van deze gegevens is een standaard handeling die niet meer mag kosten dan het huidige tarief van € 7,30 in 2012;
- 1.19.3. het verkrijgen van een gehandicaptenparkeerkaart. Dit tarief handhaven op € 33,60. Ons college wenst de kosten voor het aanschaffen van deze voorziening laag te houden omdat aanschaf van de kaart voor de aanvrager in de regel als noodzakelijk wordt geacht;
- 2.3.10. aanvraag kapvergunning. Dit tarief in afwachting van het vaststellen van het bomenbeleid handhaven op € 24,00.

Het rapport "Legesverordening 2013 Gemeente Bergen-NH"

Het rapport is als volgt opgebouwd:

Titel 1 - Algemene Dienstverlening (hoofdstukken 1 tot en met 20)

Hieronder vallen o.a. Burgerlijke Stand, Reisdocumenten

Titel 2 – Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning (hoofdstuk 1 tot en met 10)

Titel 3 – Dienstverlening vallend onder de Europese Dienstenrichtlijn (hoofdstuk 1 tot en met 7)

Hieronder vallen o.a. Horeca en evenementen en markten.

Het rapport geeft na een algemene toelichting op de verordening op de heffing en invordering van leges (blz. 4) de tekst van het juridisch document (blz. 5) en een transponeringstabel 2012-2013 (blz. 9). In deze tabel zijn de wijzigingen in de artikelen van de verordening zichtbaar gemaakt. Vanaf blz. 13 vindt u per artikel een toelichting op de tekst van de verordening.

Hierna volgt per Titel een beschrijving van de verschillende hoofdstukken die hieronder vallen. Per hoofdstuk staan beschreven:

- De juridische achtergrond;
- de tekst van de tarientabel 2013;
- de transponeringstabel 2012-2013;
- een overzicht van de tarieven 2012 en 2013.

Uit navraag bij de VNG en andere gemeenten bleek dat de gemeente Bergen koploper is met het volgens deze methodiek bepalen van de kostendekkendheid van de leges. We beschikken nu over een standaardwerk waarin alle aspecten rondom de legesheffing in Bergen zijn benoemd.

2. Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij "ja" zegt?

Uw raad stelt de legesverordening 2013 vast. Deze legesverordening voldoet aan de nieuwe wet- en regelgeving van de Europese Dienstenrichtlijn (EDR) en de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht (Wabo). De leges zijn kostendekkend en transparant.

3. Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?

raadsbevoegdheid

4. Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?

Doordat de kostentoe rekening nu onderbouwd is op grond van het model van de VNG voldoen wij aan de eisen die het rijk stelt aan gemeentelijke legesverordeningen. Voor onze burger is de opbouw van de leges tarieven transparant. Als iemand de hoogte van een lege ter discussie stelt is onderbouwing van het tarief voor handen.

a. Burgerparticipatie burgerparticipatie
nvt

b. Externe communicatie Ja
Na vaststelling wordt de legesverordening op de gebruikelijke wijze gepubliceerd.

c. Extern overleg gevoerd met nvt

5. Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?

nvt

6. Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?

Als de legesverordening door uw raad is vastgesteld treedt deze op 1 januari 2013 in werking.

7. Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?

We verwachten door deze wijziging van de legesverordening geen noemenswaardige effecten op de begroting. De hoogste legesinkomsten zijn die van de omgevingsvergunningen. In de afgelopen jaren nemen we een dalende trend in de inkomsten waar. Ondanks de procentuele verhoging van de tarieven in 2013 is op voorhand geen indicatie van eventuele opbrengstverhoging te geven. Bij de tussenrapportage 2013 wordt aan de financiële gevolgen van het kostendekkend maken van de legesverordening extra aandacht gegeven.

Zijn er externe subsidiebronnen en welke zijn dit? **Geen**

8. *Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?*

Het vaststellen van de legesverordening en de daarbij behorende tarieventabel is een raadsbevoegdheid. Voor een rechtmatige heffing per 1 januari 2013 dient de legesverordening voor 1 januari 2013 te worden vastgesteld.

Bijlagen:

Bijlage 1	Raadsbesluit legesverordening 2013
Bijlage 1b	Tarieventabel behorende bij de legesverordening 2013
Bijlage 1c	Raadsbesluit tarieventabel legesverordening 2013
Bijlage 2	Rapport "Legesverordening 2013 Gemeenten Bergen-NH"
Bijlage 3	Model kostenonderbouwing leges van de VNG
Bijlage 4	Specificatie tarieven 2013 ten opzichte van 2012

Bergen, 6 november 2012

College van Bergen

drs. W.J.M. Bierman
secretaris

drs. H. Hafkamp,
burgemeester